

# Облікова картка дисертації (ОКД)

Шифр спецради: Д 26.889.01

Відкрита

Вид дисертації: 05

Державний обліковий номер: 0523U100009

Дата реєстрації: 19-01-2023



## 1. Відомості про здобувача

ПІБ (укр.): Чинчик Анатолій Анатолійович

ПІБ (англ.): Chynchyk Anatolii Anatolijovych

Докторантура: так

Шифр спеціальності, за якою відбувся захист: 08.00.03

Дата захисту: 17-01-2023

На здобуття наукового ступеня: Доктор економічних наук (д. е. н.)

Спеціальність за освітою: 7.03060101 - менеджмент виробничої сфери

## 2. Відомості про установу, організацію, у вченій раді якої відбувся захист

Назва організації: Приватне акціонерне товариство "Вищий навчальний заклад "Національна академія управління"

Підпорядкованість:

Код ЄДРПОУ: 16476880

Адреса: вул. Ушинського, буд. 15, м. Київ, 03151, Україна

Телефон: 380442422446

Телефон: 380442422464

E-mail: office@nam.kiev.ua

WWW: <http://nam.kiev.ua>

## 3. Відомості про організацію, де виконувалася (готувалася) дисертація

Назва організації: Приватне акціонерне товариство "Вищий навчальний заклад "Національна академія управління"

Підпорядкованість:

Код ЄДРПОУ: 16476880

Адреса: вул. Ушинського, буд. 15, м. Київ, 03151, Україна

Телефон: 380442422446

Телефон: 380442422464

E-mail: office@nam.kiev.ua

WWW: <http://nam.kiev.ua>

## 4. Відомості про організацію, де працює здобувач

**Назва організації:** Київський національний університет будівництва і архітектури

**Підпорядкованість:** Міністерство освіти і науки України

**Код ЄДРПОУ:** 02070909

**Адреса:** проспект Повітрофлотський, буд. 31, м. Київ, 03037, Україна

**Телефон:** 380442415580

**E-mail:** knuba@knuba.edu.ua

**WWW:** <http://www.knuba.edu.ua/>

## 5. Наукові керівники та консультанти

### Наукові керівники

Голубка Степан Михайлович (д. е. н., професор, 08.00.01)

### Наукові консультанти

Голубка Степан Михайлович (д. е. н., професор, 08.00.01)

## 6. Офіційні опоненти та рецензенти

### Офіційні опоненти

Краус Наталія Миколаївна (д. е. н., доц., 08.00.01)

Овечкіна Олена Андріївна (д. е. н., доц., 08.00.01)

Корнеев Максим Валерійович (д. е. н., професор, 08.00.08)

### Рецензенти

Филюк Галина Михайлівна (д. е. н., професор, 08.00.01)

Павлов Владислав Владиславович (д. е. н., доц., 08.00.03)

Гончаров Юрій Вікторович (д.е.н., професор, 08.00.03)

## 7. Підсумки дослідження та кількісні показники

**Підсумки дослідження:** 40 - Нове вирішення актуального наукового завдання

**Кількість сторінок:** 377

**Кількість додатків:** 9

**Ілюстрації:**

**Таблиці:** 30

**Схеми:** 41

**Використані першоджерела:** 421

**Кількість публікацій:** 41

**Кількість патентів:**

**Впровадження результатів роботи:** 7

**Мова документа:** Українська

**Зв'язок з науковими темами:** 0116U003934

## 8. Індекс УДК тематичних рубрик НТІ

**Індекс УДК:** 336.1; 336.22, 338, 336.02:338.24

**Тематичні рубрики:** 06.73.15, 06.75

## 9. Тема та реферат дисертації

### Тема (укр.)

Інституціональний механізм формування і реалізації податкової політики в умовах трансформації національної економіки

### Тема (англ.)

Institutional mechanism of formation and implementation of tax policy in conditions of transformation of the national economy

### Реферат (укр.)

В дисертації обґрунтовано теоретико-методологічні, методичні та прикладні засади інституціонального механізму формування і реалізації податкової політики в умовах трансформації національної економіки. Систематизовано теоретичні положення, актуальні для наукового обґрунтування формування податкової політики. З'ясовано основні концепції податкової політики, які країни можуть застосовувати з огляду на практичну ретроспективу: дискреційну і недискреційну; виважених, максимальних, мінімальних і збалансованих податків. У рамках обґрунтування впливу податкової політики на соціальні та економічні процеси узагальнено показники такої оцінки для держави (регіону), бізнесу і населення. Використання інституціональної теорії для дослідження проблем податкової політики здійснювалося на основі характерних особливостей її інститутів, інституціонального середовища її формування та реалізації. На основі проведеного аналізу та систематизації наукових поглядів багатьох вчених узагальнено і конкретизовано характерологічні риси механізму в економічній науці. Запропоновано класифікацію механізмів, що дозволило розкрити специфіку інституціонального механізму. Визначено зміст інституціонального механізму формування і реалізації податкової політики як системи інститутів-суб'єктів, яка здійснює прямий вплив на регулятори у сфері оподаткування та керується принципами організації ринково-регулюючого середовища – режимом оподаткування як формальної інституції та податковою культурою, відповідальністю і довірою як неформальних інституцій. Обґрунтована сутність та особливості інституціональної архітектури податкової політики, що надало можливість розглядати її, як діяльність профільних органів державної влади спрямованої на врегулювання податкових відносин з приводу мобілізації, перерозподілу фінансових ресурсів у формі обов'язкових платежів та фінансового забезпечення виконання функцій держави з балансування інтересів бізнесу і населення. Акцентовано увагу та визначено зміст податкового інструментарію з інноваційним функціоналом, цілями реалізації якого є формування конкурентного середовища з передумовами і спрямованістю на інновації, підтримку інноваційної діяльності, міжсекторального і державно-приватного співробітництва в інноваційній сфері, державного гарантування інвестицій в інноваційні проекти. Обґрунтовано та охарактеризовано актуальності податкової політики в розрізі основних напрямів трансформації і модернізації національної економіки – сталості її розвитку, провідної вагомості малого і середнього бізнесу, детінізації системи оплати праці, фінансового забезпечення розвитку регіонів та громад, інноваційного розвитку бізнес-середовища, інноваційного розвитку економіки з переходом на наступний технологічний уклад. Досліджено основні глобалізаційні виклики і можливості формування податкової політики держави у взаємозв'язку з податковою стратегією. Узагальнено особливості формування національної податкової політики та проаналізовано виклики породжені глобалізаційними процесами. Визначено роль податкової політики в системі концептуальних напрямків розвитку бізнесу країн ЄС. Узагальнення основних практик і податкових тенденцій у країнах ЄС дозволило виокремити пріоритети для впровадження в Україні за блоками обов'язкового і результативного характеру. Запропоновано Концепцію удосконалення стратегічних пріоритетів податкового стимулювання трансформації економіки, для чого обґрунтовано і систематизовано основні підходи (галузевий, просторовий, кадровий, інноваційний); сформульовано рекомендації стосовно удосконалення податкового стимулювання та акцентовано увагу на векторності розвитку економіки України на інноваційних засадах у взаємозв'язку з реформуванням податкової системи в умовах трансформації, фінансової децентралізації та воєнного і повоєнного часу. Комплексна оцінка ефективності податкової політики у системі національної економіки дозволила виявити проблеми, окреслити шляхи їх мінімізації та акцентувати увагу на тому, що воєнна економіка є певним переломним етапом щодо виходу економіки України з ресурсоорієнтованої з переважанням тіньового бізнесу і зайнятості, а відновлення економіки та розбудова регіонів після військової агресії має передбачати не лише нові інфраструктурні рішення, але й способи ведення бізнесу, формування конкурентного середовища та забезпечення високопродуктивної інноваційної діяльності в Україні на засадах міжгалузевої, міжтериторіальної та міжнародної кооперації.

### Реферат (англ.)

The thesis substantiates theoretical and methodological, methodological and practical foundations of the institutional

mechanism of formation and implementation of tax policy in the conditions of transformation of national economy. The theoretical positions relevant for scientific substantiation of tax policy making are systematized. The main concepts of tax policy that countries can apply, taking into account the practical retrospective: discretionary and non-discretionary; weighted, maximum, minimum and balanced taxes are clarified. As part of the rationale for the impact of tax policy on social and economic processes, indicators for the state (region), business and population are summarized. The use of institutional theory to investigate the problems of tax policy was based on the characteristics of its institutions, the institutional environment of its formation and implementation. Based on the analysis and systematization of scientific views of many scientists, the characteristic features of the mechanism in economic science are generalized and specified. The classification of mechanisms is proposed, which allowed to reveal the specifics of the institutional mechanism. The content of the institutional mechanism for the formation and implementation of tax policy as a system of institutions-subjects, which has a direct impact on regulators in the field of taxation and is guided by the principles of the organization of the market-regulatory environment - the tax regime as a formal institution and tax culture, responsibility and trust as informal institutions, is determined. The essence and peculiarities of the institutional architecture of tax policy are substantiated, which made it possible to consider it as the activity of the relevant public authorities aimed at regulating tax relations regarding the mobilization, redistribution of financial resources in the form of mandatory payments and financial support for the performance of state functions with balancing the interests of business and the population. The attention is focused on and the content of tax instruments with innovative functionality is defined, the goals of which are the formation of a competitive environment with the prerequisites and focus on innovation, support for innovation, intersectoral and public-private cooperation in the innovation sphere, state guarantee of investments in innovative projects. The article substantiates and characterizes the actualities of tax policy in the context of the main directions of transformation and modernization of the national economy - the sustainability of its development, the leading importance of small and medium-sized businesses, the de-shadowing of the labor remuneration system, financial support for the development of regions and communities, innovative development of the business environment, innovative development of the economy with the transition to the next technological mode. The main globalization challenges and opportunities for the formation of the state tax policy in relation to the tax strategy are investigated. The features of the formation of national tax policy are summarized and the challenges caused by globalization processes are analyzed. The role of tax policy in the system of conceptual directions of business development in the EU countries is determined. Generalization of the main practices and tax trends in the EU countries allowed to identify priorities for implementation in Ukraine by blocks of mandatory and effective nature. The concept of improving the strategic priorities of tax incentives for economic transformation is proposed, for which the main approaches (sectoral, spatial, personnel, innovative) are substantiated and systematized; recommendations for improving tax incentives are formulated and attention is focused on the vector of development of the Ukrainian economy on an innovative basis in connection with the reform of the tax system in the context of transformation, financial decentralization and wartime and post-war time. A comprehensive assessment of the effectiveness of tax policy in the system of the national economy made it possible to identify problems, outline ways to minimize them and focus on the fact that the war economy is a turning point in the exit of the Ukrainian economy from the resource-oriented with the predominance of shadow business and employment, and economic recovery and development of regions after military aggression should include not only new infrastructure solutions, but also ways of doing business, creating a competitive environment and ensuring a highly productive innovation system.

---

**Голова спеціалізованої вченої ради:** Єрмошенко Микола Миколайович (д. е. н., професор, 08.00.03)

**Головуючий на засіданні:** Єрмошенко Микола Миколайович (д. е. н., професор, 08.00.03)

---

Підпис

М.П.

**Відповідальний за подання документів:** Штулер Ірина Юріївна (Тел.: 0442421085)

---

Підпис

**Керівник відділу реєстрації наукової діяльності  
УкрІНТЕІ**



Юрченко Т.А.